

جلسه ۱۴۹

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

سه شنبه اول مهر ماه ۱۳۰۹ - پست ونهم ربیع الثانی ۱۳۴۹

قیمت اشتراك سالانه ۱۰ تومان
داخله ۱۰ تومان
خارجه ۱۲ تومان
تک شماره : یکقران

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه اول مهر ماه ۱۳۰۹ هـ (۲۹ ربیع الثانی ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب دو فقره مرخصی
- ۳) تصویب الحاق ایران بقرار دادبارسان

- ۴) شور اول لایحه تکمیل امتیاز تلفن
- ۵) موقع و دستور جلسه بعد .. ختم جلسه

مجلس يك ساعت ونیم قبل از ظهر برباست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس روز يك شنبه سی ام شهریور ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - در صورت مجلس عرضی داشتم .
رئیس - بفرمائید .
آقا سید یعقوب - در این جا اول نوشته شده است شور دوم در صورتیکه شور اول است راجع به لایحه امتیاز ذغال سنگ نوشته شده است رأی گرفته شد بشور ثانی در صورتیکه شور اول است دوم در ماده سوم بنده نگفتم تخلف از مخالفت با مواد تخلف از اقدام و امتیاز اگر کرد این طور شود این دوم . سوم این جا نوشته است وزیر مالیه و وزیر طرق و شوارع باید نوشته شود

وزیر مالیه و کفیل طرق و شوارع دو وزارت کندارند
رئیس - در قسمت اولی اگر رأی گرفته شده است بورد در شور ثانی کاشف از این نیست که شور ثانی است برای این است که برای شور ثانی آماده شود (آقا سید یعقوب - باید نوشته شود اول) همان اول را عرض میکنم و در آن قسمت که نوشته شده است اول نوشته است و دو فقره دیگر را اصلاح میکنیم .
صورت مجلس تصویب شد
[۲ - تصویب دو فقره مرخصی]
رئیس - دو فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود :

عین مذاکرات مشروح یکصد و چهل و نهمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

خبر مرخصی آقای موقر

نابنده محترم آقای موقر تقاضای سی و پنج روز مرخصی از تاریخ حرکت نمودند با تخصیص یکصد و پنجاه تومان برای مساعدت بساختن مریضخانه حضرت عبدالعظیم از حقوق این مدت کمیسیون بانقضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - خبر کمیسیون دائر به یکصد تومان بوده است ولی خود ایشان بنده را آگاه کردند که پنجاه تومان هم بیافزایم. رأی میگیریم به مرخصی آقای موقر موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر دیگر:

خبر مرخصی آقای قراگوزلو

نابنده محترم آقای قراگوزلو با تخصیص پنجاه تومان برای ساختمان مریضخانه حضرت عبدالعظیم تقاضای بیست روز مرخصی از تاریخ ۹ شهریور ماه ۱۳۰۹ نمودند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای قراگوزلو قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۳ - تصویب الحاق ایران به قرارداد بارسلن

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع به شور دوم عهدنامه بارسلن قرائت میشود:

کمیسیون امور خارجه در جلسه اول مهر ماه ۱۳۰۹ لایحه نمره ۱۴۹۹۶ دولت راجع به قرارداد بارسلن برای دفعه دوم تحت شور قرارداد و چون مخالفتی نرسیده و خود کمیسیون نیز نظری در آن نداشت عین خبر سابق تقدیمی ۱۷ شهریور ۱۳۰۹ را با این تغییر مختصر در ماده واحده که تاریخ فارسی را نیز بدان ضمیمه نموده اند تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی مینماید.

رئیس - ماده واحده قرائت میشود و رأی میگیریم ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد عبور بارسلن را که مشتمل بر نه ماده و هم چنین اساسنامه

آزادی عبور را که دارای بازده ماده میباشد و در اول نور ۱۲۹۹ (۲۱ آوریل ۱۹۲۰) بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخ صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد.

۴ - شور اول لایحه تکمیل امتیاز تلفن

رئیس - خبر کمیسیون پست و تلگراف راجع به قرارداد و امتیاز شرکت تلفن مطرح است. مذاکره در کلیات است. آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در این زمینه بنده خیلی تشکر

میکم که يك مؤسسه خیلی مهمی واگذار به ایرانیها شده بود و تا بحال هم مساعدت از آنها شده و همه قسم کمک و مساعدت از آنها شده و بعداهم انشاءالله خواهد شد چون يك کار لازم و خیلی مهمی است این تلفن امروز چیزی که در این زمینه بنده نظر دارم این است که در این قراردادها در این شرکتها در این امتیازات همیشه در وقت دادن امتیاز یا در وقت تجدید نظر در این امتیاز هم مراعات حال صاحبان شرکت و هم شرکاء بشود و هم مراعات حال اشخاصی که باید استفاده از آن ببرند که وجهش را يك قیمتی قرار دهند که در دسترس همه مردم باشد و هر کس بتواند يك رشته از آن را تخصیص بخودش بدهد مثلاً در اینجا يك قراری است که در ماه دویستدفعه بیشتر اگر کسی مخایره کرد باید اضافه بدهد. بنده گمان میکنم که در اینجور امورات بکفدری سختگیری کردن به صاحبان سیم و اشخاصی که سیم به آنها تخصیص داده شده يك اندازه خوب نیست و باعث خواهد شد که همه کس نتواند استفاده از این مؤسسه بکند باید قسمی بکنند که تشویق کنند که تمام مردم استفاده کنند این شهر چرا باید دوهزار سیم داشته باشد. باید دوهزار سیم داشته باشد که همه کس بتواند استفاده کند اما وقتی که مبلغ زیاد شد در دسترس هر کسی نیست هر چند باید خوب را خوب گفت و بد را بد گفت این

شرکت و این مؤسسه خیلی خوب شده است نسبت به سابقش و خرجش هم البته زیاد شده است و این را هم میگویم که بی انصافی نشود دستگاه تلفن فوق العاده مرتب و منظم شده است و به آسانی از او استفاده می شود چیزی را که بنده دلتنگ هستم یکی بواسطه زیادی آبونمانش است یکی اینکه اگر از دوپست تا زیاد شد زیادش پرداخته نشود یا این که عدم مخایرات را زیادتر بکنند که لا اقل سیصدتا بکنند که قلاً هر کس روزی ده مرتبه حق داشته باشد مکالمه کند یا اینکه مطلقاً اضافه نگیرند آنوقت یکی پیدا می شود پنج مرتبه در ماه شاید مخایره بکند یکی هم پانصد مرتبه میکند در هر صورت زیاد بعد گرفته نشود در سایر جاها که امتیاز داده می شود بشرکت که تلفن تأسیس بکنند توصیه میکنند که اگر کسی بخواهد از سیم های آنها استفاده کند قیمت آنرا گران نکنند که کسی از عهده بر نیاید مثلاً اگر بنده بخواهم انشاءالله برای مریضخانه حضرت عبدالعظیم تلفن بکشم طوری نباشد که از عهده بر نیایم و الا اگر اختیار بکلی دست صاحب امتیاز باشد فرضاً ممکن است بگوید که اگر بخواهی تا حضرت عبدالعظیم سیم بکشی باید صد تومان در ماه بدهی چون روزی سی مرتبه بیست مرتبه مخایره می شود البته آنوقت من نمی توانم بکشم و صرف نظر میکنم و از آن طرف هم خودم حق ندارم سیم مخصوصی بکشم و اسباب زحمت و این ترتیبات میشود غرض عرض بنده این است که وقتی این قراردادها می شود تمام امورات و تسهیلات نوع مردم در نظر گرفته شود که از این مؤسسات عمومی همه کس بتواند استفاده کند و تخصیص به بعضی دون بعضی پیدا نکند.

مخبر کمیسیون پست و تلگراف (آقای نجومی) -

عرض کنم همانطور که فرمودند دولت هم همین نظر را داشته است که يك تشویقی بشود از این شرکت که بهتر از این اسباب آسایش مردم را فراهم کنند. اما در باب زیادی قیمت آبونمان و آن قیمت اضافه مکالمه بنده گمان میکنم که هر شرکتی برای پیشرفت کار خودش مخصوصاً کارهایی

که همه بآن احتیاج دارند سعی خواهد بود که بابت قیمت مناسب تری معین کند و حتی قیمت تلگراف هم که بکفدری گران بنظر می آید آقای وزیر پست و تلگراف در نظر داشتند که بکفدری قیمت را مخصوصاً بیاورند پائین که بیشتر طرف توجه عامه باشد و شرکت هم البته همینطور که دولت بهش دارد کمک میکند و تشویق میکند خودش هم فی حد ذاته سعی میکند و این نظر را دارد که آسایش عامه را بهتر تأمین کند و قیمت را ارزانتر بکند فقط چیزی که هست کمی وسائل است همینکه دولت با شرکت يك کمکی کرد و مطمئن شد که از هر حیث میتواند وسائلش را فراهم کند در این باب هم خود شرکت اقداماتی خواهد کرد. اما در این زمینه هم اگر پیشنهادی بخواهید بفرمائید مانعی ندارد پیشنهاد بفرمائید می آید بکمیسیون و در آنجا تحت شور واقع میشود

رئیس - آقای وثوق

آقای سید مرتضی وثوق - بنده يك عرایضی داشتم

که میخواستم خاطر آقای ارباب را مستحضر کنم که چون البته ایشان حقیقه يك زحمتی کشیده اند و امروز که امتیاز این مؤسسه می آید (یعنی امتیازش بيك ترتیب خاصی می آید) به مجلس و مورد بحث است بنده يك نظریاتی دارم که عرض میکنم و بعضی نظریات دیگر دارم که در مواد عرض میکنم همانطور که آقای فیروز آبادی فرمودند وضع تلفن در این شهر مبتلا به عامه است ولی سیم باندازه که رفع احتیاج مردم را بکند نیست و از قراریکه بنده استنباط کردم شاید يك موانعانی در خود شرکت باشد که نحواسته اند توسعه در تلفن طهران و توابع بدهند بنده وضعیات اخیر تلفن را يك اندازه مخصوصاً مخایرات با شهر ها را خوب میدانم شاید هم علتش این است که حضرت آقای ارباب بکفدری کار زیاد دارند و توجهی به شرکت تلفن نمی فرمایند و اگر توجهی می فرمودند احساس میکردند که نواقص تلفن خیلی زیاد است و آن نواقص را رفع می فرمودند اگر واقعاً شرکت

تلفن سرمایه ندارد که واقفاً توسعه بدهد از برای شرکت تلفن ممکن است جلب سرمایه از خارج بکند صد پنجاه صدشت لاقصدی بیست از سرمایه شرکت را اختصاص بدهند باشخاص خارجی و بدیگران برگذار کنند یا بداخله یا بخارج که بتوانند سیم های تلفن را توسعه بدهند و هر قدر سیمهای تلفن را توسعه بدهند هم مردم بیشتر استفاده میکنند و هم خود شرکت. دیگر راجع به مخابرات ولایات میخواستم عرض کنم که اوضاع مخابرات ولایات خیلی بد است يك کسی که نارشت با قزوین یا یکجای دیگر بخواد مخابره کند باید چندی وقت خودش را تلف کند که آیا به بیند طرفش را حاضر میکنند یا نه این را اگر يك توجهی مفرمودند که مردم طرفشان را که میخواهند صحبت کنند در موقع معینی به آنها وقت بدهند و در يك وقت معینی طرف را حاضر کنند که اوقات مردم ضایع نشود و خودشان وقتشان تلف شود که بتوانند روی يك اساس صحیحی این جا را اداره کنند و سایر عرایض را در ضمن مواد پیشنهاد میکنم که انشاء الله در کمیسیون محل مذاکره واقع شود و قبول شود.

وزیر پست و تلگراف (آقای صور اسرافیل) -

بطوری که در این دو فقره اظهار مخالفت بنده استنباط کردم مقصود آقایان گمان می کنم که فقط توجه بر این است که این شرکت بیشتر راجع به رشته سیمهای شهر و راجع به مخابرات ولایات دقت کنند و از این نقطه نظر بنده این لایحه را پیشنهاد کردم که شرکت مطمئن بشود که دولت کاملاً در پیشرفت امور شرکت علاقه دارد و مخصوصاً بنده آرزو مند هستم که کار این شرکت بهتر پیشرفت بکند و البته يك شکایاتی هم همیشه میرسد هم به آقایان نمایندگان و هم بوزارتخانه و گمان میکنم مورد توافق واقع شود بین وزارتخانه و شرکت راجع بقیمت تلفن و راجع باضافه مخابرات و در ثانی يك بجدید نظری بشود و چون در این لایحه موضوع بحث

نیست در این موضوع تقاضا میکنم اگر آقایان پیشنهادی دارند بدهند در کمیسیون در شور دوم و یا در خارج با شرکت مذاکره میکنیم و امیدوارم رضایت خاطر آقایان را بهتر بتوانیم جلب کنیم و نسبت بسایر موادش البته خود آقای ارباب مسلم است توضیحات خواهند داد اگر شرکت حقیقه همانطوری که مایل بوده و هست کمتر مخایرات ولایاتشان اگر مرتب باشد بیشتر استفاده خواهند کرد و در قسمت سرمایه هم البته سعی خواهند کرد اگر لازم باشد سرمایه را زیاد کنند و البته محل هائی هم که لازم است که بین راه ها بگذارند و بیشتر از این مراقبت کنند خواهند کرد و گمان میکنم آقایان اگر مقتضی میدانند فقط بتوضیحاتی که آقای ارباب خواهند داد متوجه باشند و بنده هم سعی میکنم انشاء الله این مواعینی که میگویند رفع شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - اینکه این جا بنده را مخاطب قرار دادند نفهمیدم از چه نقطه نظر بوده ؟ زیرا بنده که شرکت نیستم نهایت بنده در شرکت تلفن يك مدیر هستم ولی چون این جا اشاره فرمودند لازم میدانم که از جریان عمل توضیحاتی عرض کنم و فقط بعنوان توضیح نه دفاع آقایان باید تصدیق بفرمایند که در این مملکت کمتر شرکت ایجاد شده است و یا اگر ایجاد شده است متأسفانه کمتر دوام پیدا کرده است یکی از شرکتهائی که توانسته است تقریباً ۲۹ سال در این مملکت دوام کند شرکت تلفن بوده است البته آقایان فراموش نمی فرمایند که حوادث این مملکت در ظرف این ۲۹ سال گذشته چه اندازه بوده است چه حوادث انقلاب آمیزی در این مملکت شده که همیشه نه دست این شرکت بلکه دست هر شرکت را از کار کوتاه می کرده است اگر چه هر گونه فسادی و هر گونه نپیی ممکن بوده است شخص داشته باشد منتهی

از زمانی که دوره جدید پیش آمده است و بحمد الله امنیت در زمان شاهنشاه پهلوی مملکت را فرا گرفته است این شرکت هم توانسته است نفسی بکشد (صحیح است) قبل از آن دچار غارت بوده است دچار انقلابات بوده است در جنگ بین المللی که این مملکت هیچ داخل نبود بدبختانه این شرکت چندین دفعه غارت شد و سیم هایش را بریدند. بنده خودم رفتم خرید کردم هفتاد هزار تومان جنس شرکت را که آوردم برای اینجا در باد کوبه بغارت بردند و يك شرکت ایرانی دچار هزار گونه مصائب شده است بطوریکه واقفاً اگر بتاریخچه آن نظر شود می بینید که باز خیلی استقامت کرده است بواقع دوره عملی این شرکت همراه امنیت مملکت شروع شده است که دوره تاریخ جدید می باشد مثل اینکه سیم کشی طهران را تحت الارضی کرده اند. آقای ونوق در ضمن فرمایشاتشان فرمودند که جلب سرمایه خارجی بکنید در جواب عرض میکنم می خواهد خارجی باشد می خواهد داخلی باشد شرکت مضایقه ندارد هر کسی که می خواهد سهمش را بخرد او سهام چاپ کرده است که هر کس می خواهد شرکت کند و از سود و زیان آن بهره ور شود از طرف شرکت هیچ مانعی ندارد پس البته بمیل خود اشخاص است. راجع بسیم طهران مذاکره شد که چرا زیاد نمی شود چرای آن چندجهت دارد: اولاً روزیکه خواست این مؤسسه این مؤسسه جدید در طهران تأسیس شود اعلان نمود و از همه جا خواهش شد که هر کس سیم جدیدی در آتیه میخواهد قبلاً بگوید که ما میزان دست مان باشد متأسفانه بیش از ششصد تقاضا نیامد در اداره تلفن مهذا شرکت تلفن بیش از ۲۳۰۰ رشته سیم زیرزمین کرد که آقایان تصدیق می فرمایند سیم را زیرزمین کردن غیر از سیم هوایی است که فوراً بتوان آن را دائر نمود باید کابل پیابورد کابل را زیرزمین بکند سر سیمها را در فواصل اتصال بدهد و مطابق حوائج هر محلی حاضر داشته باشد ناموقیکه تقاضا کردند از آنجا بخانه آن شخص بکشند. حالا در خود سیم کشی دچار چه مضایقه و ضررهائی شده است

بماند برای اینکه مقتضیات این شهر مطابق مقتضیات خارجه نبود همینقدر بود که باوجود ضررهائی پیاپی توانست موفق شود این خدمت را انجام دهد بد از آن تقاضاها شروع شد باز شرکت مطابق تقاضاها دستور العمل بخارجه داد يك قسمت جنسش الا آن وارد سرحد شده است باید پول بلیره بدهیم بلیره گیر نمی آید. جنس بکارخانه دستوالعمل داده ایم بازده هزار بلیره باید برسانیم به آنجا بمقام وزارت پست و تلگراف عرض کردیم و تقاضا کردیم که اگر ممکن است بذل توجهی بفرمایند بمقام دولت عرضحال دادیم که اگر ممکن است این مساعدت را بفرمایند که ما پول را برسانیم و جنس زود برسد متأسفانه ممکن نشد. جنس ما معطل باید پول برسانیم و جنس را پیاوریم و مصرف کنیم ولی متأسفانه نمی توانیم تصدیق می فرمایند کارخانه در خود ایران نیست که ما فوراً تقاضا کنیم در وقتی که ما پول را بخارجه می فرستیم جنس ما يك سال بعد وارد می شود چون باید تهیه کنند حمل کنند حالا چه ضررهائی دیگر هم داریم جای خودش بماند اینها را عرض میکنم که اگر درست مطابق میل نشده و دیر شده این محظورات و مشکلات در کار بوده است. راجع به مخابرات فرمودند البته شرکت يك وظیفه داشته است که يك سیم کشی هائی بکند مطابق آن امنیتهاییکه شده است وظیفه اش را انجام بدهد در سیم کشی عمل کرده است در تکثیر سیم کشی هم در يك مجلس عرض آقای وزیر پست و تلگراف رساندم شرکت در صد است حالا که کارهای خودش را بجزایر انداخته و امنیت در همه جا مطابق مقتضیات است رفع بقیه محظورات را هم بکند. در قسمت قیمت اینجا مذاکره شد اینجا اولاً می خواهم از همه آقایانیکه در خارج و داخل گاهی اشکال به قیمت تلفن میکنند رفع اشتباهی بشود سابق همان تلفن هوایی که بود و آنهم مشکلات هم داشت آقایان از روی مساحت متری آبنونه می شدند اگر سه هزار متر از خانه نامرکز تلفن فاصله بود سه تومان میدادند اگر دو هزار متر بود ۲۵ قران میدادند اگر در حدود هزار پانصد متر بود دو تومان اما در مقابل چه بود یکدستگاه تلفن خودشان باید بخرند به

رئیس - آقایان موافقین با ورود در شور مواد قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده ۱ - حق نگهداری و استفاده از سیمهای تلفونی در نقاط ذیل بشرکت تلفن تا آخر مدت مذکوره در فصل چهارم امتیازنامه مورخه ۱۳۲۱ واکذار میشود مشروط بر اینکه تا آخر ۱۳۰۸ دائر شده باشد

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم این ماده بد تنظیم شده است نوشته است حق نگهداری در نقاط ذیل آنوقت نقاط ذیل هم معلوم نیست کجا است و ندارد این يك نقص بزرگی است در لایحه که آقای مخبر باید توضیح بدهند و یکی دیگر هم اینکه اینجا نوشته است امتیازنامه مورخه ۱۳۲۱ این معلوم میشود قمری است اینهم باید قید شده باشد و بعلاوه باید سعی کنیم که این تاریخهای مختلف از بین برود و همان تاریخ شمسی که سنه رسمی مملکت است گذاشته شود

وزیر پست و تلگراف - اسامی نقاط در لایحه که تقدیم کرده بودم معین شده بود و چاپ هم شده بود ملاحظه بفرمائید اما راجع بتاریخ هم چون آن قانون که راجع بتاریخ وضع شد بعد از اینست در اینصورت این ۱۳۲۱ قمری است و باید همینطور نوشته شود

رئیس - در ایرتنی که از کمیسیون داده شده است نقاط را ذکر نکرده است و در لایحه خود دولت نقاط مذکور است ولی مطابق نظریه آقای قرائت میشود:

از محقره به آبادان و از آبادان به اهواز و ناصری و شوشتر و دزفول

از خوار به سمنان و دامغان و شاهرود

از اصفهان به جز و مورچه خورت و به نطنز

از تبریز به مرند و خوی و سلماس و ارومیه

از تبریز به سعیدآباد و سراب و اردبیل و آستارا

وزیر پست و تلگراف - امتیازی که برای تلفن شهر مشهد داده شده است کاملاً بقوت خودش باقی است و فرمان اوهم بوزارت پست و تلگراف آمده است و بنده هم مطالعه کرده ام فقط يك مرافعاتی است که مورد شکایت منشور المملک صاحب امتیاز واقع شده و بنده بایشان وعده کرده ام که باحضور نماینده شرکت تلفن بایشان مذاکره کنم و بالاخره ایشان کاملاً حق دارند از این امتیازی که دارند استفاده کنند هم در شهر و هم در حومه

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بیانات آقای ارباب گمان میکنم که این جا يك روحی به همه ما داده. يك شرکت ایرانی که در يك موقع انقلابی و در يك موقع سختی مقاومت کرد حقیقه همه در تسلط اعلیحضرت دارای مملکت و امنیت مملکت شدیم و باید حقیقه ابتدای تاریخمان را از زمان ایشان قرار بدهیم در زمان ایشان این شرکت خلافتی کرده است؛ بنده واقعاً متعجبم ما باید شرکت را تقویت بکنیم شرکت را آباد بکنیم و دست مردم را باز کنیم که اگر يك ذخیره دارند شرکت کنند و اجماع کنند با هم دیگر و کمپانی تشکیل بدهند که کم افراد بیکار بکار بیفتند آنوقت می آیم يك شرکتی که در مواقع انقلاب که هیچکس نمیتوانست کلاه خودش را ضبط کند بقدری که توانسته است خودش را حفظ کرده است آنوقت بیایم انگشت بکنیم و زیور رو بکنیم آخر این چه میشود؛ اینسده میخواهیم در کلیات هم مخالفت کنیم و حالا هم که مخالفت میکنم رأی نخواهم داد. يك شرکتی با این خون دل با این بدبختی خودش را رسانده است تا حالا که يك روز روشنی شده است از آفتاب طلوع پهلوئی حالا که يك روز روشنی است هر کس میتواند بیدار باشد زنده باشد کلاهش را نگاهدارد حالا میکویند بیا و این طلوع بکن. آنوقت که این شرکت گرفتار انقلابات بود يك کسی نبود که صبحکم الله بگوید. بله دیگر همین است. نخند آقای دشتی دلم میسوزد. بنده در کمیسیون بودجه بودم وقتی که تحقیق کردم بنده فهمیدم که از

از میاندو آب تا ساوجبلاغ
از نیکان تپه به سقر و بانه
از تبریز به میانج و زنجان
از جابون به فیروز کوه و علی آباد
از ساری به اشرف و بندر جز
از بار فروش به آمل
از استراباد به گنبد قابوس
از استراباد به کمش تپه

از زنجان به قزوین

از قزوین به منجیل

از قزوین به همدان

از شیراز به اصفهان

از دزفول به خرم آباد و بروجرد

از اهواز به رامهرمز و بهبهان

از شاهرود به سبزوار و نیشابور و مشهد

از مشهد به قوچان و باجگیران

از یزد به آباد

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرضی ندارم

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - در این صورت ضمیمه که خوانده شد يك قسمت از شهر مشهد است به قوچان و باجگیران ولی در شهر مشهد سابقاً قبل از این امتیاز امتیاز تلفن بیکس دیگر داده شده است که دائر هم کرده است و الان هم دائر است آیا آن چه صورتی دارد و آن قسمت چرا استثنا نشده است و با این ترتیب حق او را تقریباً باطل میکنند در صورتیکه او حق خودش را دارد. بنا بر این بنده تصور میکنم که لازم است قید شود و آن اندازه که حق دارد یعنی در شهر و اطراف بایستی حقتش محفوظ بماند و در خارج از حدود امتیاز او البته سیم کمپانی ممکن است که امتداد داشته باشد و این امتیازی که راجع به تلفن مشهد داده شده است البته بقوت خودش باقی است.

حدود پنجاه شصت تومان سالی دومرتبه سه مرتبه هم قوه اش را عوض کنند پول تعمیراتش را هم بدهند و همه خرج باخودشان بود الا آن شرکت سیم تحت الارضی داده است تلفن هم خودش داده است خرج قوه و تمام تعمیرات را هم خودش میدهد و چیزی هم از آن بابت نمی گیرد اگر حساب بکنیم بصرفه اشخاص تمام شده نه بصرفه شرکت منتهی بعضیها که آن قسمترا در نظر میگیرند قسمت دیگر را حساب نمیکنند در آن روزی هم که این قیمت معین شد بحساب شرکت رسیدگی کردند خرج همین مؤسسه کوچکی که شده برای همین دو هزار و سیصد رشته بحدود چهار صد و چهل و شش هزار تومان خرج شده است يك شرکت ایرانی که تازه برای افتاده است يك همچو پولی داده است پولش را حساب بکنید استهلاک حساب شود تمام اینها حساب شود این بود که وزارتخانه این ترتیب را اتخاذ کرد معذک آن قیمتی را که وزارتخانه تصویب کرده بود بعد شرکت کم کرد و اعلام کرد البته همین که شرکت موفق به ازدیاد سیم و مقتضی شود چون به نفع خودش است کم خواهد کرد بعلاوه در امتیازنامه هم يك ماده راجع بتعمین قیمت هست که مینویسد باید توافق نظر بین دولت و شرکت بشود البته دست دولت را که کسی نه بسته است رسیدگی میکند هر وقت مقتضی شد با شرکت داخل مذاکره میشود و اگر بنا شد کم بکنند کم میکنند شرکت هم خودش میل دارد اینکار را بکنند چون به نفع خودش است پس این عرایضی که کردم برای توضیحات بود عرض کردم بنده مدافع نیستم مدافع خود آقای وزیر هستند که اینجا تشریف دارند و البته الان هم که شرکت تلفن جزء وزارتخانه ایشان است از این نقطه نظر ایشان رسیدگی میکنند و هر کجایش نقصی دارد رفع میشود که کارش پیشرفت کند بنده این مطالب را فقط برای توضیحات بود که عرض کردم که چنانچه يك اشتباهاتی در بعضی از اذهان هست رفع شود

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

کجا ناشی شده است بنده تحقیق کردم که چرا نوشته است حق را اینقدر بدهند بیشتر بدهند گفتم که چه کار داری در جای دیگر صحبت کن آنوقت جمع شدند و درست کردند. ثانیاً نوشته اند حق نگاهداری آقا شما بعد از آنکه بخواید موافقت کنید اگر شرکت را بکلی از بین بردند بسیار خوب رحمة الله علیه يك فاتحه هم برایش میخوانیم اگر هست بنویسید مستقر میشود و حق شرکت باقی است باین شرایط نه این که ما شرکت را بکلی از بین ببریم و اعضاء شرکت و مدیر شرکت و هیئت شرکت موافقت کردند با دولت که شرکت بکلی از بین رفت و ایجاد شرکت جدیدی میشود شرکت جدید آنوقت دارای موادی است. اما در صورتیکه اصل شرکت را محفوظ میدارید نهایت اینجا بنویسید حق نگاهداری و استفاده از سیمهای تلفونی از نقاط ذیل بشرکت تلفون تا آخر مدت مذکوره در فصل چهارم امتیازنامه مورخه ۱۳۲۱ برقرار میماند مشروط براین که حالا که برقرار میماند این کارها را هم بکنند این يك موضوعی بود که هرچه خواستم خودم را خفه کنم (خدا مرا خفه کند) نتوانستم این حرف را نزنم. موضوع دیگری که آقای فهیمی هم اشاره کردند راجع به تلفن مشهد و بعضی جاها است که قبل از امتیاز این شرکت يك امتیازاتی داده شده است شهر مشهد، شهر تبریز که اینها دارای يك امتیازاتی هستند که داخل در امتیاز این شرکت نیست آنهم چون در اینجا نوشته نمیشود در این جا نیست خوب است همینطور که آقای وزیر پست و تلگراف در جواب آقای فهیمی اظهار کردند و تأمین کردند این جا تصریح شود و همین جور در جای دیگری که خود شرکت آمده است مجزی کرده است مثلاً گیلان که خود شرکت مجزی کرده است و قبل از اینها يك چیزهایی است که خارج است از این شرکت تلفن که در طهران واقع شده است و این بیچاره ارباب هم مدیرش واقع شده است مثل مشهد و تبریز آنجا ها که خارج است باید همانطور که بیان

کردند استثناء بشود و عقیده بنده را هم مقام ریاست توجه کردند آن نقاط ذیل هم معین شد چون این جا ما که قانون میگذرانیم آن نقاط ذیل هم باید در قانون معین شود و در شور دوم نظراتان باشد برای خاطر اینکه اشتباه واقع نشود باید ذکر شود و بنده با این مواد مخالفم و هیچ هم رأی نمیدهم.

وزیر پست و تلگراف - بنده بيك قسمت از فرمایشات آقای آقاسید یعقوب اعتراض نمیکم برای این که میدانم لهجه ایشان در حرف زدن اینطور است اینکه فرمودند اگر میخواستید شرکت را از بین ببرید فلان بکنید و دلیل آوردند که ما اینجا نوشته ایم که واگذار می شود بله؛ (آقاسید یعقوب - بله) خاطران را مستحضر میکنم که اگر وزارت پست و تلگراف و دولت میخواست بهمین امتیازی که الان دست شرکت است اعتراضی بکنند گمان میکنم که میتوانست که این امتیاز را از بین ببرد برای اینکه در اینجا در چهار یا پنج جا می نویسد امتیاز بموجب فرمانی خواهد بود که در ثانی داده خواهد شد و این فرمان هم داده نشده و این فقره هم مورد بحث واقع شده بود ولی نظر باینکه خود آقایان مسبوق هستند و خود حضرتعالی هم اقرار فرمودید که دولت بیشتر مؤید پیشرفت شرکتهای است و خیلی میل دارد که در داخله مملکت خودش مردم بتوانند استفاده کنند از منافع داخلی خودشان بوسیله تأسیس شرکتهای این است که دولت سابقه را مناسط قرار داد و گفتند چون از ۱۳۰۰ و فلان شروع کردند و اعتراض نشده است این بود که نسبت بگذشته اعتراضی نشد این بود که این را تأیید کردند و صدائی بلند نشد. در دفعه دوم هم يك تأیید بزرگی نسبت بشرکت کردند و آن این بود که شرکت متعهد بود که ناده سال در تمام اکناف و اطراف همانطوری که در امتیاز است سیم کشی بکند ولی متأسفانه بواسطه بعضی پیش آمدها و انقلابات و جنگ بین المللی موفق نشدند و دومرتبه به اینها تمديد داده شد بموجب تصویب نامه و بعد از انقضاء

تاریخ اول باز بموجب تصویب نامه به آنها تمديد داده شد این است که به آنها میگویند واگذار می شود و الا آن طوری که حضرتعالی می فرماید نظری نیست که واقفان نسبت به این شرکت خدای نکرده و نه بشرکتهائی که می خواهند تشکیل بشوند تجاوز از حق خودشان نکنند قضیعی بشود ولی چون بعضی شرکت در این مملکت تشکیل می شود و ما دیدیم که در وهله اول چون می بینند اگر می توانستند پول دولت را در بعضی مواقع از بین بردن یا استفاده از منابعی که دولت درش متوجه نیست بکنند همیشه دولت متوجه باین است که مردم زحمت بکشند و از برای خدك عایداتی پیدا کنند پس باین نظر بنده گمان میکنم که نظر حضرتعالی کاملاً تأمین شده است و این که می گویند واگذار شده است این سیمهائی است که در این سال اخیر شرکت کشیده است و آنها را تعقیب نکرده است و هنوز کامل نکرده اند دیگر حق امتیاز امتداد آنها را نخواهد داشت.

رئیس - آقای ونوق

ونوق - عرضی ندارم

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - قسمت اولی که این جا مذاکره شد راجع به مشهد است و تبریز و گیلان اجازه میخواهم این جا توضیحاً عرض کنم گیلان را بکلی خود شرکاء و شرکت فروخته اند در تاریخ معینی به حاجی آقای کریم اف و حق مختص ایشان است و دولت هم دخالت بکار ایشان ندارد آنچه هم که این جا دولت در تکمیل امتیاز سابق نوائق نظر پیدا کرده با شرکت و تقدیم مجلس شورای ملی کرده است در حدود آن چیزهایی است که خود شرکت دخالت داشته است و متعلق بخودش بوده است راجع به مشهد و تبریز بنده وارد نمیشوم در آن قسمت که همیشه يك مشاجراتی در بینشان بوده است ولی این را عرض کنم آن چیزی که این جا قید کرده است هیچ مربوط بشهر مشهد و یا تبریز و حومه آن جا نیست که این جا اسباب اشکال بشود یا اشتباه شود عجالتاً تا تکلیف شهر مشهد بطوریکه اینجا توضیح داده شد همین

نشود شرکت استفاده شهری هیچ نمی تواند بکند شرکت سیمش را رد کرده است سیم مخابراتی و سیم شهری هیچ نداشته است و تا وقتیکه دولت اجازه ندهد و ترتیبی معین نکند شرکت سیمی در آنجا دائر نخواهد کرد و دولت خودش حافظ آن است. راجع باسامی که اینجا گفته شد بنظر بنده با آن ماده که در کمیسیون تنظیم شده است و اصل حق الامتیاز منافات دارد برای اینکه آنجا بطور کلی در ماده می گوید حق نگاهداری فلان و فلان بشرکت واگذار می شود اگر موضوع این است که حق این قسمت خاصی که از اول ۱۳۰۷ الی ۱۳۰۸ دائر شده است باید آنجا درست تصریح شود که مخلوط نشود با سیم کشی های سابقشان آن جور که در ماده تنظیم شده است بطور کلی می گوید ولی در تفصیل اسامی يك اسامی خاصی را اسم می برد ولی بکلی منافی بگدیگر است از این جهت بنده يك اصلاحی پیشنهاد کردم که بعد از آنکه بکمیسیون رفت اگر لازم دانستند خود بنده هم شرفیاب می شوم که آنجا اصلاح شود طوری که بعد اصطکاک پیدا نکند با آن اعتراضی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند در آن ماده وارد می شود چون در آخر ماده بطور کلی می گوید این قسمت خاص واگذار می شود در صورتیکه آنها يك قسمتهائی را قبلاً سیم کشی کرده اند و آن واگذار بوده است از این جهت باید يك اصلاحی در کمیسیون بشود که بعد اسباب اشکال و اختلاف واقع نشود.

رئیس - پیشنهادات خوانده میشود

پیشنهاد آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم به (جمله مورخه ۱۳۲۱) جمله هجری قمری اضافه شود.

پیشنهاد دیگر آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم اسامی شهرها و نقاط جزو ماده اول شود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده اول عوض گله واگذار می شود

نوشته شود برقرار میماند

دولتی و اقتصادی برای ارتباطات داخلی خود دائر نموده باشند و باینما بندگان خواهد بود (قاسم)

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم تبصره اضافه شود.

تبصره - مؤسسه تلفون کیلان از این قانون مستثنی است.

رئیس - ماده دوم قرائت میشود

ماده ۲ - شرکت تلفون تعهد میکند از این تاریخ بجمعباستندی سیمهای مذکور در ماده چهار بدون اجازه کتبی هیئت دولت در هیچ نقطه سیم کشی نکند و اگر برخلاف این تعهد رفتار شود در صورتی که تخلف از طرف شرکت بعمل آید حقوق شرکت نسبت بتلفون در تمام مملکت ساقط و ملغی خواهد بود و اگر از طرف کارکنان شرکت و یا مستاجرین شرکت بدون اجازه شرکت بعمل آید آن سیم کشیده شده مجازاً ضبط دولت شده و معادل مخارج سیمکشی از مرتکب جزای نقدی مأخوذ خواهد شد - سیمکشی مستقیم بین نقاطی که بطور غیر مستقیم متصل هستند و اتصال مستقیم آنها در حکم سیم کشی جدید و ممنوع است

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عبارت اینماده طور غریبی است مینویسد: (شرکت تلفن تعهد میکند از این تاریخ بعد باستثناء سیم های مذکور در ماده ۴) ماده چهار را که نگاه میکنم می بینم همچو چیزی نیست و اسامی نقاطی که در آنجا هست ذکر نشده است که اثر باستثناء آن جاها سیمکشی کرد اینطور میشود و برطبق این ماده ضبط خواهد شد بنا بر این بعقیده بنده لازم است که آن اسامی در ماده چهار ذکر شود و نوشته شود که منظور بعمل آید و بنده هم در قسمت تخلف معتمد که يك مجازات شدیدی است بجهت اینکه اگر فرضاً شرکت يك مقداری سیم کشی کرد تمام امتیاز او در تمام مملکت ملغی میشود این بعقیده بنده زائد است

همان قسمتی که در آخر ماده نوشته شده است که آن قسمتی که بر خلاف تعهد رفتار کرده است ضبط میشود و بعد هم جزای نقدی گرفته میشود بنظر بنده کافی است و گمان میکنم بعقیده بنده اینطور باید اصلاح شود و يك کاری کرد که عملی شود

وزیر پست و تلگراف - اولاً در ضمن لایحه که

داده شده بود لفظ اگر در آنجا حذف شده بطوریکه پیشنهاد کردم البته اضافه میشود و در شور ثانی ملاحظه خواهید فرمود. اما این يك قرار دادی است بین دولت و شرکت شرکت خودش قبول کرده است و شرکت باید رعایت مقرراتی که بین خودش و دولت تعهد شده است محترم بشمارد چطور میشود که شرکت نداند که بعد از ۱۳۰۸ در يك نقطه نمیتواند سیم بکشد برود سیم بکشد؟ این مجازاتی است که خودش برای خودش قائل شده است بنابراین وقتی طرفین بيك مقرراتی راضی شوند گمان میکنم کافی باشد.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم این مجازاتی که اینجا معین کرده اند مثل این است که گفت سرش را ببرند و از سرش بیرونش کنند این مجازات بهیچوجه ربطی به تخلف او ندارد مامعتقد هستیم که باید مجازات شود و همچنین در تمام قوانین باید يك مجازاتی معین کرد که کسی نتواند تخلف از مقررات قانون بکند اما مجازات باید متناسب با جرمش باشد. بسیار خوب شرکت تلفن آمد و يك تخلفی یا اشتباهی کرد با عمداً این کار را کرد این باید تمام امتیازش در تمام مملکت لغو شود؟ این هیچ معنی ندارد! و همینطور که آقای اعتبار گفتند قسمت اخیر این ماده بی معنی است و آن این است که شرکت تلفن برخلاف مواد قانون سیم کشی کرد آن سیم کشی ضبط دولت میشود و بهمان مقدار هم جزای نقدی از آن گرفته میشود این هیچ معنی ندارد و این مجازات متناسب با این جرم نیست این مثل این است که اگر کسی دروغ مختصری گفت باید سرش را ببرند.

مخبر - اصولاً پس بمجازات معتقدید حالا در جزایش که باید تقلیل پیدا کند با عوض شود حرف دارید. (دشتی - پیشنهاد میکنم) پس پیشنهاد فرمائید (خنده نمایندگان)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب.

آقا سید یعقوب - بنده از عطف و مهربانی آقای مخبر خیلی خوشحالم که همینطور که رحم بدانشان آمد در کمیسیونم باشند که این قسمتهائی که آقای دشتی و آقای اعتبار هم پیشنهاد کردند در نظر بگیرند نه اینکه بگویند پیشنهاد کردند و ما در آنجا زود مجلس را منقلب کردیم و از بین رفت. بنده میترسم که این ماده را اینجور تصویب فرمائید آقای وزیر محترم فرمودند که شرکت خودش قبول کرده بنده عرض میکنم برفرض که شرکت قبول کرده ما در اینجا نشستیم مشورت در مسائل میکنیم و با دولت اشتراك مساعی میکنیم که افراط و تفریط را جلوش را بگیریم. اگر هم فرضاً شرکت این کار را کرد باید عادلانه باشد همینطوریکه آقای دشتی بیان کردند این موضوع که شرکت نسبت باو قبول کرده است این عبارت يك عیب دارد و آن این است که نوشته: که اگر از طرف کارکنان شرکت و یا مستاجرین شرکت بدون اجازه شرکت بعمل آید آن سیم کشیده شده مجازاً ضبط دولت شده و معادل مخارج سیم کشی از مرتکب جزای نقدی مأخوذ خواهد شد. آن بیچاره دیگر که نبوده است همراه شرکت که آن شرطی را که کرده است قبول کند اما ما که وکیل آنها هستیم اینجا حرف بزنیم بنده می گویم که همان سیمش را ضبط کنید چرا برای اینکه در واقع جنحه و جنایتی که نکرده است امر خلافی کرده همان سیمش را ضبط کنید و يك جزای نقدی هم ازش بگیرید. این نظر آقای دشتی و آقای اعتبار بود نسبت بشرکت نظر بنده مربوط بمستاجرین و اشخاص بود. مثلاً يك کسی آمده است در اندرونی یا بیرونی خودش سیم کشیده و خبر نداده است حالا این باید جزای نقدی هم بدهد؟ اینها يك چیزهائی است که تا این اندازه در قانون نباید سخت بگیرانیم؟ بهتر این است همینطور که بنده پیشنهاد کردم عبارت معادل

پیشنهاد آقای ارباب کبکخسرو

ماده يك را بنده این قسم پیشنهاد میکنم:

ماده يك - حق نگاهداری و استفاده از سیم های تلفونی که تا آخر ۱۳۰۸ شمسی توسط شرکت تلفون تأسیس و دائر شده باشد تا آخر مدت مذکور در فصل چهارم امتیاز نامه مورخه ۱۳۲۱ هجری قمری بشرکت تلفن ایران واگذار است

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده اول اضافه شود:

تبصره - سیمهای تلفن شهر مشهد که بموجب امتیاز نامه علیحده قبلاً بدیگری واگذار شده است در حدود مصرحه در امتیاز از این قانون مستثنی است و بشرکت کل تلفون مزبور نخواهد بود

پیشنهاد آقای دهستانی

مقام منبع ریاست معظم دامت عظمته

پیشنهاد میکنم اضافه شود از فقرش برود برودبار عراق.

پیشنهاد آقای شریعت زاده

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی:

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بر ماده اول اضافه شود

تبصره - مقررات این ماده منافی حقوق صاحبان مؤسسه تلفون شهر تبریز و مشهد نخواهد بود.

پیشنهاد آقای ونوق

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده يك اضافه شود سیمهائی که بعد از ۱۳۰۸ دائر کردند بر خلاف مدلول این ماده است ضبط دولت خواهد شد.

رئیس - تبصره هم آقای وزیر پست و تلگراف پیشنهاد کرده اند:

متمنی است تبصره ذیل را علاوه فرمائید

تبصره - امتیاز اعطاء شده چه نقاطی که قبلاً تلفون دائر شده است و چه در نقاطی که بر طبق این قانون دائر میشود مربوط به تلفونهائی که مؤسسات مختلفه

مخارج سیم کشتی جزای نقدی، مأخوذ خواهد شد ازین و همان قسمت اول باشد. و در قسمت ثانی بنده عقیده‌ام این است که گمان میکنم (واو) زائد است. (سیمکشی مستقیم بین نقاطی که بطور غیر مستقیم متصل هستند. و اتصال مستقیم آنها) دیگر واو قبل از اتصال نمی‌خواهد (در حکم سیم کشتی جدید و ممنوع است) با بودن واو جلوی کلمه اتصال درست نمی‌شود. حالا این يك موضوع. خواستم در این موضوع هم عرض کنم سیم کشتی که بطور غیر مستقیم متصل است مثلاً اینجا بعراق بتوسط قم متصل است شرکت نمواند از طهران بعراق يك سیمی متصل کند یا مثلاً از اینجا بمازندران بتوسط فیروزکوه سیم دارد اگر خواست يك سیم از اینجا بمازندران متصل کند و لوائیکه بطور غیر مستقیم بتوسط فیروزکوه صحبت کند چرا ممنوع باشد؟ اینها يك چیزی نیست که ما بخواهیم نظر قعی برای دولت داشته باشد بنده نظرم این است که حالا که دولت عواطف و مهربانی دارد يك جاهائی دست شرکت را باز کنیم چرا برای اینکه ما در اینجا می‌آئیم يك حقوقی برای این قائل می‌شویم نه اینکه می‌گوئیم بعد از اینکه مخارج را ملاحظه میکنیم بعد از عواید او دولت يك چیزی خواهد برد در صورتیکه ما اینکار را میکنیم که دولت يك عوایدی برد. خدا کند هزار جور از این شرکتها در ایران ایجاد شود و از این کارها بشود تا عواید و منافعی بدولت هم برسد و حتماً شرکت وساتلش بیشتر فراهم است از اینکه دولت بخواهد خودش از اینجا بعراق سیمی متصل کند یقین برای شرکت آسانتر است خصوصاً حالا، چون می‌گوئیم عواید ارزش می‌گیریم و مخصوصاً بنده پیشنهاد میکنم در صورتیکه ما آمدم عواید قائل شدیم و نظرم آن عواید خزانه مملکت است بدست شرکت باشد بهتر است نقض هم بیشتر است برای رسیدگی کردن در دفاتر آنها بهتر است. این است نظر بنده که يك پیشنهادی هم حالا اینجا می‌کنم راجع بسیم کشتی که این قسمت حذف شود.

مخبر - عرض کنم که این جا فرمودند که بنده این جا موافقت کنم در کمیسیون هم موافقت کنم آنچه

رعایت بکنند و چیزی را که تقبل کرده اند باید از عهدہ برآیند و اگر تخلف کردند باید مجازات شوند اما بنده این جا مجبورم این عرض را بکنم که این مجازاتی که در این جا نوشته شده است در اثر تخلفات زیادی است که از طرف شرکت شده است مکرر از طرف دولت تصویبنامه صادر شده است و منع کرده اند که تلفونگرام ندهند و داده اند و دولت گرفته است و در مقابل گفته اند که تلفونچی داده است و باین جهت ما آمدم و گفتیم که شرکت باید با موافقت نظر خودش این تعهدات را بکند و اگر برخلاف این تعهدات رفتار کرد باید مجازات شود بنده هیچ عیبی نمی‌بینم که اگر کسی نسبت بخودش تعهدی نکرد ما از او مدافعه بکنیم؟

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده معتقد نیستم که در يك امتیاز

یا يك قانونی که در مجلس مطرح میشود باستناد اینکه ممکن است برطبق پیشنهادی که دولت داده است تاخیر شود در بیان نظریات زیرا ممکن است صاحب امتیاز در تحت يك تأییراتی واقع شود که نتواند توضیحات خودش را که مفید بحال جامعه باشد بیان کند باین مناسبت بنده با ماده دو جداً مخالفم اولاً برای اینکه این نظری که دولت دارد راجع به تشکیل توسعه مؤسسات که از آن جمله تلفن است آن نظر را در مملکت تضییق میکند علاوه بر آنکه مخالف با يك اصل مسامی هم هست مثلاً در این ماده نوشته شده است که اگر کارکنان شرکت بدون اجازه شرکت در جائی سیم بکشند آن سیم ضبط میشود خود او هم مجازات خواهد شد بنده نفهمیدم سیم متعلق بشرکت است مستخدم شرکت بدون اجازه شرکت يك کار غلطی کرده است فلسفه ضبط سیم شرکت و مسؤل دانستن آنها چیست این هیچ فلسفه ندارد يك کسی که اطلاع ندارد و بموجب هیچ قانونی نمیشود مسؤل باشد ما آن را مسؤل کنیم این مورد ندارد - یکی دیگر راجع به

اتصال سیم مستقیم بین دو نقطه است که حالا من غیر مستقیم متصل است بنده این را نفهمم در صورتیکه در نتیجه اتصال ولو اینکه غیر مستقیم باشد حق دارد و اگر مستقیماً اتصال دهد جز اینکه موجب تسهیل است و بهبودی در مناسبات و روابطی است که بین مردم ایجاد میشود غیر از این که نیست گذشته از این بنده معتقدم در مورد شرکتها اگر در نتیجه يك پیش آمد يك تخلفی در يك محلی بشود هیچ دلیلی نیست که اجازه بدهند که حق شرکت در تمام مملکت ملغی شود و بنده با این مخالفم و بالاخره معتقدم که هر مجازاتی ولو اینکه آن مجازات برطبق قرارداد بین دو طرف وضع میشود یا برطبق قانون برای عموم وضع شود باید متناسب باسنخ عمل و هیچ مناسبت ندارد که يك همچو مجازاتی معین شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود

پیشنهاد آقای دشتی

پیشنهاد میکنم جمله ذیل از ماده حذف شود:

در صورتیکه تا آخر اجازه شرکت بعمل آید

پیشنهاد آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم در قسمت آخر ماده دو جهت اتصال

سیم آنها حذف شود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده دوم عبارت و اگر از طرف

کارکنان تا مأخوذ خواهد شد این نوع اصلاح شود از

طرف کارکنان شرکت و بامستاجرین شرکت بدون اجازه

شرکت بعمل آید سیم کشیده شده مجاناً ضبط دولت

خواهد شد

پیشنهاد دیگر آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده دو عبارت سیم کشی حذف شود

رئیس - ماده سوم قرائت میشود

ماده ۳ - شرکت تلفن تعهد میکند از عواید خالص

کلیه سیم هائی که تا آخر ۱۳۰۶ دائر شده است و یا مطابق ماده چهارم این قرار داد دائر شود اعم از اینکه سیم های مزبور توسط شرکت دائر شده و اداره شود و یا با جاره و اگذار شده باشد پس از وضع مخارج اداری يك عشر و از سیم هائی که در ماده اول این قرار داد ذکر شده است یا سیم هائی که بعداً مطابق ماده دوم با اجازه دولت دائر می نماید با همان شرایط مذکور در فوق از مجموع عواید واقعی بعد از مخارج اداری و کنار گذاشتن سرمایه برای تأدیه قروض و هر مقصود و عنوان دیگر و یا تقسیم هر نوع منفعتی جزء مخارج اداری محسوب نشده و تنها مبلغی که برای تعیین عواید خالص و مجموع عواید کسر میشود منحصرأ مخارج اداری شرکت است.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - این ماده بنظر بنده باید توضیح داده شود برای اینکه در قسمت اول می نویسد شرکت تلفن تعهد میکند از عواید خالص کلیه سیم هائی که تا آخر ۱۳۰۶ دائر شده است پس از وضع مخارج يك عشر بموجب آنچه که در ماده يك قرار دادید مخصوصاً حق دادید که این سیم ها از سنه ۱۳۰۷ بعد است آنوقت يك شرحی میدهد آخر این ماده که معلوم نیست بنظر بنده این عبارت يك نقصی دارد که معلوم نیست از اینها چه میگیرند بعد هم این عبارت « و هر مقصود و عنوان دیگر » که نوشته اینهم بنظر بنده باید توضیح داده شود که از چه قبیل است. اگر در خود ماده و قانون این مسئله ذکر و تصریح شود بنظر بنده بهتر است.

مخبر - این قسمتی که میفرمائید صحیح است و در طبع افتاده و در آخرش نوشته پس از وضع مخارج اداری « دو عشر » اما قسمت دیگری که فرمودید راجع « بهر مقصود و عنوان دیگر » این شرکت البته يك عناوینی خودش دارد. در اینجا قید شده است پس از وضع مخارج اداری يك کار هائی شرکت دارد که ممکن است کلمه اداری را هم نسبت بآنها اطلاق کنیم که در هر

مسئله که شما میفرمائید توضیح بدهید که مخارج اداری از چه قبیل است. این جزء ماده نباید باشد. باید در تبصره باشد. شما اینجا مینویسد از فلان سیم فلان مقدار گرفته شود بعد در تبصره معین کنید که چه مقدار از فلان سیم گرفته میشود. این را بنظر بنده مشروح تر ذکر کنید که ملتفت شویم ما هیچ چیزی نفهمیدیم.

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - بنده با عقیده آقای دشتی موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم اجازه میفرمائید توضیح بدهم.

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - بنده هم مخالفم

فیروز آبادی - بنده هم عرض دارم.

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده هم مخالفم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله را که فرمودید بنده هم مطالعه کردم اگر يك کلمه (ولی) سر عبارت « و کنار گذاشتن سرمایه » بگذارید رفع تمام اشکالات میشود بعد از مخارج اداری ولی کنار گذاشتن سرمایه برای تأدیه قروض و هر مقصود و عنوان دیگر و یا تقسیم هر نوع منفعتی جزء مخارج اداری محسوب نشده، آنوقت این اشکال بر داشته میشود. اینجا آقای خیر توجه نداشتید آقای منشی که عبارت را خواندند سر هم خواندند و کلمه (کنار) را هم جزو آن عبارت بعد خواندند. بنده که مطالعه کردم دیدم يك کلمه (ولی) لازم است این راجع با اصلاح عبارت. اما اصلاً بنده در خود ماده مخالفم و آن این است که آقا: از شرکت تلفن برای مخارج تلفن صدی بیست گرفتن زیاد است. برای خاطر اینکه وقتیکه ما وارد میشویم و مطالعه و ملاحظه میکنیم

می بینیم (حالا آقای وزیر نفرمائید فلاکتس زبانش تند است) بنده زبانه تند نیست و خیلی هم به جز صحبت میکنم. بنده عرض میکنم ملت و دولت اشتراك مساعی دارند. اگر ملت توانائی پیدا کرد دولت هم توانائی دارد. هر قدر ما از شرکتها تقویت کنیم و حقوق دولت را کمتر قرار بدهیم ایجاد شرکتها بیشتر میشود و هر قدر ایجاد شرکت بیشتر شد کار در مملکت بیشتر میشود. کار که بیشتر شد دولت بیشتر میتواند استفاده کند و عواید بیشتر کیر دولت میاید. شما اگر بخواید چهارتا شرکت که هست حقوق دولت را زیاد کنید دیگر شرکت تشکیل نمیشود. ما هر چه بتوانیم باید در مسئله ایجاد شرکتها و استخراج معادن تشویق قائل شویم. کسی بمن ایراد نکند. تشویق هم باید عملی باشد. باید در مقام عمل باشد. شما چرا میگوئید اگر سیم جدید دائر کرد دو عشر و سیم سابق را يك عشر بدهد. بنده عقیده ام این است که شما موافقت نکنید برای خاطر اینکه ما موفق شویم همانطور که عقیده شاهمان است شرکتها در مملکت زیاد شود. شما مساعدت بفرمائید. آخر دو عشر قرار دان برای چیست. بحساب برسید به بنیید آخر این کسی که میاید و ایجاد شرکت میکنند غیر از این که يك روحی درس ایجاد میشود این روح را ازس میگیرید چیز دیگری هم هست؟ این است که بنده مخالفم و پیشنهاد هم میکنم مطابق این قانونی که خواهد گذشت که حقوق دولت همان عشر باشد که بوده، همان عشر کافی است. شما اگر موافقت نکنید گمان نمیکنم ضرر بکنید. این يك بابی است که افتتاح میشود و اهالی را حاضر میکند برای ایجاد کار. این است عقیده بنده و پیشنهاد هم کرده ام

وزیر پست و تلگراف - عرض کنم این امتیاز هیچ قابل مقایسه با امتیاز استخراج معادن نیست اینها که میفرمائید این مخارج را ندارد که تصور میفرمائید اگر يك عشر بدهد شرکت از بین میرود. این طور نیست عرض کردم در ۱۳۰۷ مطابق استنباطی که وزارت خانه

کرده بنده اینطور تصور میکنم که این ها حق نداشتند این سیم ها را بکشند. بنده مکرر عرض کردم که دولت ارفاق کرد و این امتداد را داد که تا آخر ۳۰۸ بکشند و چون يك قسمت را کشیده بودند این بود که قرار دادیم که عشر بدهد. و این يك قرار داد جدیدی است و نمیشود این را مقایسه کرد با قرار داد تا هزار و سیصد و فلان که این جا ذکر شده. علاوه بر این منافع باید همیشه مطابقت داشته باشد با سرمایه که کنار گذاشته شده در آن کار صرف میشود. شما ملاحظه بفرمائید به بینید آنجیزی که دولت از کپانی در این جا میکیرد کاملاً بصرفه اوست و این را هم تصدیق بفرمائید که اگر دولت بخواهد از حق خودش صرف نظر بکند دیگر هیچ عایداتی برای دولت باقی نخواهد ماند.

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - عرایض بنده همان بود که آقای آقا سید یعقوب فرمودند این قسمت ماده قدری مبهم است و باید توضیح داده شود راجع باینکه نوشته (شرایط مذکور) در فوق از مجموع عواید واقعی بعد از مخارج اداری و کنار گذاشتن سرمایه برای تادیه قروض (این است که باید سرمایه هم که داده شده است کنار گذارده شود بعد از وضع سرمایه و آن قسمت هر چه حاصل و عایدی شد باید حق دولت را يك عشر بدهد. خواستم آقای مخبر يك توضیحی بدهند که سرمایه که گذارده میشود باید مستهلك شود یا اینکه سرمایه نباید داد. عبارت را باید تصحیح کنند. راجع به قسمت سرمایه که این جا ذکر کردید مثل این است که باید سرمایه هم از عایدی در هر سال کسر شود و آن خالص او بعد از وضع سهامی که مستهلك میشود از آن گرفته بشود. لازم است این قسمت را توضیح بفرمایند تا بدانیم مقصود چیست و يك قدری روشن شود.

مخبر - فرمایشات آقا ایراد بريك عبارتی است که اگر عبارت تغییر کند بهتر خواهد بود پیشنهاد کنی مثل سایر پیشنهادها در کمیسیون مطرح و اصلاح خواهد شد.

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - بنده این جا فقط راجع بیک قسمت فرمایش آقای وزیر خواستم توضیحی بدهم تا تصور نشود شرکت تلفن واقفاً متخلف بوده است از حق خودش. اینجا فرمودند که در اول ۱۳۰۷ شرکت حق نداشته است سیم بکشد و از این جهت بود که این مقررات شده است اولاً این را اساساً عرض میکنم که این قراردادیکه بین شرکت تلفن و دولت شده در سال گذشته در موقعی بوده است که بنده برای معالجه باروپا رفته بودم و اینجا نبودم و اطلاعی ندارم از اینکه چه کرده اند و بطور کامل از مذاکراتی که فیما بینشان شده است و چه ادله طرفین بر یکدیگر اقامه کرده اند اطلاع کامل ندارم ولی بالاخره يك قراردادى بسته اند و آنچه که اطلاع دارم عرض میکنم که این اقداماتی که شرکت تلفن کرده است مطابق تصویب نامه دولت است که نسخه از آن در شرکت تلفن ضبط است بعد نهایت يك گفتگو هائی شده بود که دولت تمیایستی این تصویب نامه را صادر کند از اینجهت بود که نشسته اند و يك اتفاق نظری حاصل کرده اند البته بنده در آن باب نظری ندارم ولی همین قدر عرض میکنم آن قسمت اقداماتی را که شرکت تلفن کرده است خود سرانه و بدون اجازه نبوده و بر اثر تصویب نامه هیئت دولت بوده است نهایت بعد دولت يك نظر دیگری اتخاذ کرده است البته مختار بوده است ولی همین قدر خواستم عرض کنم که خود سرانه نبوده و شرکت تلفن نخواسته است تخلف کند

وزیر پست و تلگراف - اگر این امتیازی را که شرکت بموجب این تا امروز عمل میکرده است کاهلا مشروع بدانیم و همینطور هم که عرض کردم مشروع بوده است دیگر محتاج نمیشدیم برای امتداد آن بموجب تصویب نامه امتداد بدهیم باید بیاید در مجلس و در مجلس تصویب شود عرض کردم استنباط این بود که این عمل صحیح نبوده همین دلیل که امروز این امتیاز را آوردیم به مجلس و مثل سایر امتیازات قبل از مشروطیت که

بموجب قوانین داده شده است هیچیک از آن فرامین نیامده است بمجلس که تصویب شود و امروز این از مجلس میکند پس در اینصورت دولت حق دارد نسبت به چیزیکه جدیداً میدهد يك مالیات زیادتری بگیرد و از آن طرف هم اعتراضی بر این نیست که شرکت در اینجا خلاف کرده است عمل اینطور پیش آمده است

رئیس - پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم ماده ۳ بطریق ذیل نوشته شود ماده ۳ - شرکت تلفن تعهد میکند که از عوائد خالص کلبه سیم هائیکه تا آخر ۱۳۰۶ دایر شده است و با مطابق ماده ۴ این قرار داد دایر شود اعم از اینکه سیمهای مزبور توسط شرکت دایر شده و اداره شود یا با جاره و اگذار شده باشد يك عشر واز سیمهائی که در ماده اول این قرار داد ذکر شده است یا سیم هائی که بعداً مطابق ماده ۳ با اجازه دولت دایر میاید دو عشر بدولت تادیه نماید عایدات خالص عبارت است از مجموع عواید پس از وضع مخارج اداری

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده ۳ در سطر ۶ پیش (از کلمه و کنار) اضافه شود ولی

ایضاً پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم بعد از (کلمه مخارج اداری نوشته شود يك عشر)

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود:

ماده ۴ - شرکت تلفن حق دارد در هر شهریکه سیم دایر است سیم های تلفنی خود را در داخل آن شهر زیاد نماید و همچنین سیم بین نقاطی را که مستقیماً بهم دیگر متصل هستند متعدد مینماید و نیز سیم تلفن را که در هر شهری دایر است بدهات و بلوکات و حومه آن شهر امتداد دهد

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - با اینکه آقایان تصدیق دارند که تلفن برای تسهیل و آسایش مردم است بنده هم معتقدم که باید دولت شرکت را مکلف و مجبور کند که وسایل را طوری تدارک کند که به مشترکینی که تقاضا میدهند از طرف شرکت به آنها سیم داده شود و بالاخره بانها نگویند سیم نداریم نمیره نداریم فلان نداریم این قسم تار بنده پیشنهاد کردم که باین ترتیب اصلاح شود که شرکت مکلف است به مشترکین خودش سیم بدهد و بعد هم در قسمت ماده ۲ همانطور که عرض کردم توجه میکنید آن ماده با این ماده چهار. حالا در این ماده چهار است که بایستی ذکر اسامی بشود که ما بدانیم. مخصوصاً تذکر میدهم که این اسامی باید در اینجا ذکر شود چون خیر کمیسیون است و مجلس تصویب میکند باید اصلاح شود. دیگر راجع به حومه در تقسیمات ما تا کجا را حومه میکیرند مثلاً يك محلی را خالك آتجار و حکومت آتجا را جزو حومه میکیرند؟ یا حومه شهر يك فرسخ معنی است بنظر بنده اگر توضیح داده شود بهتر است.

رئیس - آقای یاسائی موافقت؟

یاسائی - نه خیر

رئیس - آقای فهیمی موافقت؟

فهیمی - خیر

رئیس - آقای مدنی

ملک مدنی - خیر

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده هم مخالفم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض میشود بنده از مذاکراتی که در این لایحه شده این طرز استنباط کردم که دولت از نقطه نظر نکس عایدات تلگراف با يك نظر تصبیق و تحدیدی این مواد را تنظیم کرده است بنده با این مواد موافق نیستم برای اینکه بیشتر رعایت تقید شرکت تلفن است و چون تلفن يك چیز عام المنفعه ایست می بایست با او تشویق و مساعدت کرد. این نظر اصولی بنده است. ولی در این ماده برعکس آنچه که ظاهر

میشود به نفع شرکت است بنده مخالفم برای اینکه اطلاع پیدا کردم مردم مدتی است تقاضای نمره تلفن میکنند میگویند سیم نداریم و سائل نداریم. از توضیحاتیکه آقای ارباب دادند معلوم شد شصت تقاضا شده است لااقل راجع باین تقاضائی که شده است جواب داده شود (ارباب بنده اینطور عرض نکردم) و از طرفی سیمهای زیرزمینی علاوه بر دو هزار رشته است و مطابق يك قرارداد نوشته که بین دولت و شرکت مبادله شده است و در آنجا قید شده است که اگر شرکت تلفن سیمهایش تا دو هزار رسید از قرار سه تومان و اگر چنانچه از دو هزار تجاوز کرد آنوقت قیمت پائین آمده و دو تومان گرفته شود. البته این کاملاً به قع شرکت و بضرر مردم است. زیرا هیچوقت از دو هزار تا تجاوز نخواهد کرد. پس موجبی ندارد که شرکت سیمها زیاد کند باز شنیدم که مسئله تلفن و نمره اینها سرقتی پیدا کرده است. يك اشخاصی، يك شرکتها و کمپانیهایی که احتیاج مبرم به تلفن دارند بواسطه اینکه نمره نیست که به آنها بدهند و تقاضای آنها انجام نمیشود آنوقت خرید و فروش می شود. یعنی اشخاصی که احتیاجشان سلب می شود حاضرند بانها بفروشند و این ترتیب خوب نیست. بنده معتقدم که باید توسعه داد و کمک کرد به مؤسسه تلفن و همانطور که آقای اعتبار تذکر دادند باز معتقدم که شرکت را باید مجبور کرد در صورتیکه مردم تقاضا کردند سیم تلفن دایر کند و این طور که نوشته شده با اختیار شرکت است. نوشته شرکت حق دارد این کار را بکند ولی اگر سیم دایر نکرد و اعتنائی به تقاضای مردم نکرد و نواقص را رفع نکرد ایراد و خرجی بشرکت وارد نیست در صورتیکه این را بنده مخالفم و عقیده دارم اگر تقاضا بیک حد معینی رسید مثلاً اگر صد تقاضا رسید شرکت مجبور باشد يك اقدامات بکند برای تکمیل آن با قید اینکه البته حدش هم معین باشد. در هر صورت بنده اصولاً با اینکه این طور تضییق شود باین امتیاز شرکت تلفن موافق نیستم و با این مواد هم که با عدم صمیمیت تنظیم شده موافق نیستم. بنده متقدم که دولت باید با يك شرکت ایرانی بهتر از

و باید از اضافه مخابرات تلفن هم حقی بگیرد در باب قیمت هم بجانبالی عرض کردم چون بموجب امتیاز نامه بدولت حق داده شده است که با کمپانی داخل مذاکره شود و وارد بحث شود. و این امتیاز نامه فقط برای سیمهایی است که در ۳۰۸ کشیده شده و علت اینکه این قانون بمجلس آمده این بوده است و در اینجا بنده نخواستم در این خصوص يك صحبتی بشود بهرحال راجع باین مطالب با شرکت بنده مذاکره خواهم کرد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

ارباب - در اینجا آقای یاسائی يك عبارتی فرمودند که بنده عرض نکرده بودم اجازه میفرمائید

رئیس - با کفایت مذاکرات مخالفید؟

ارباب - خیر

رئیس - پیشنهادم قرائت میشود

پیشنهاد آقای احتشام زاده

پیشنهاد میکنم جمله ذیل باخر ماده ۴ اضافه شود و نیز شرکت مکلف است در نقاطی که سیم دایر کرده بقدر احتیاج تقاضا کنندگان موجبات سیم کشی را فراهم نماید

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده حذف آخر ماده ۴ را از سیم کشی مستقیم تا آخر ماده پیشنهاد میکنم

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم ماده چهار بطریق ذیل نوشته شود ماده ۴ در هر شهری که سیمهای شرکت تلفن دایر است شرکت حق خواهد داشت سیمهای تلفن خود را در داخل ان شهر زیاد نماید و همچنین سیم تلفن بین نقاطی را که مستقیماً بهم دیگر متصل هستند متعدد نماید و نیز سیم تلفن را بدهات و بلوکات و حومه آن شهر امتداد دهد

پیشنهاد آقای اعتبار

قسمت اول ماده چهار را بشرح ذیل پیشنهاد میکنم. شرکت تلفن مکلف است در هر شهری که سیم دایر است

سیمهای تلفونی خود را در داخل ان شهر به تعداد تقاضای مشترکین توسعه و تکمیل نماید.

رئیس - ماده پنج قرائت میشود

ماده ۵ - شرکت تلفن تعهد میکند که از این ببعد از دادن تلفون گرام که عبارت از نوشتن مطلب کوبیده روی کاغذ و رسانیدن آن بمقصد باشد مطلقاً خود داری نماید ولی هر گاه صاحب مطالب کتباً مطلب را بداره تلفن خانه اطلاع داده و تقاضای مجابره شفاهی آن را بنماید اداره مجاز باجرائی تقاضا است مشروط بر اینکه مطلب را کتباً بطرف نهد در صورت تخلف از این تعهد برای هر تلفن گرامی تا کسی که مطابق تاکس پنج مقابل تلگراف باشد با اضافه یکصد تومان جزای نقدی از شرکت تلفن مأخوذ خواهد شد.

رئیس - آقای آفاسید یعقوب

آفاسید یعقوب - بنده خیلی متأسف هستم از فرمایشاتی که دو مرتبه است آقای وزیر محترم فرموده است چون خودشان الحمدلله در مشروطیت مقاماتی داشته اند و وکیل هم بوده اند گمان میکنم فرمایشاتی که فرمودند خیلی محل ایراد بنده و آقای یاسائی است ایشان را کار ندارم خوب خودمرا عرض میکنم اگر چنانچه يك چنین حقی بشما داده شده بود چرا امتیاز را بهم نزدیک بنده طرفدار منافع واقعی مملکت هستم اگر همچو حقی بشما داده شده چرا اجرا نکردید کی گفت شما ملاحظه کنید بنده جسارت میکنم نمیخواهم در اینجا استیضاح کنم (دستی - ارفاق بوده است) ارفاق یعنی چه در مملکت مشروطه و در ممالک که باید حقوق تحت قانون باشد ارفاق معنوی ندارد. (دستی حالا قانونیش میکیند) صبر کن آقای دشتی قربان وجود مبارکت شوم می فرمائید ما حق داشتیم بهم برزیم بنده عرض میکنم اگر حق داشتید چرا برهم نزدیک شرکت تشکیل آن را مرتب میکنید میگذرانید اگر حق نداشتید پس اینها چیز است بنده معتقد هستم به فرمایشات سرکار تصویب نامه که قانون نمیشود آن چیزی که لازم الاجرا است

شرکت تلفن ماخوذ خواهد شد. خوب پنج مقابل تلگراف باشد بشش است دیگر صد تومان چرا این ماده مجازات هم زیاد است خوب حالا اگر آمد و آن شخص این کار را کرد و مثلاً يك كلمه تلفن گرام کرد پنج مقابل پول از شش میگیرد دیگر صد تومان معنی نداد این است نظر بنده .

وزیر پست و تلگراف - اولاً در يك موضوع گمان میکنم عرایض بنده بطور تردید بنظر مبارک رسیده باشد خدمت آقای یاسانی عرض کردم با کمال ارادتی که حضورشان دارم که از نقطه نظر دولت من این را تردید می کنم الان هم این حرف را میگویم تردید میکنم که دولت تحت فشار يك همچو قرار دادی با کمپانی بسته است قرار داد همیشه با تراضی طرفین است و اینکه فرمودند که اگر ما میدانستیم که کمپانی این حق را نداشته است چرا این حق را دادیم بنده عرض میکنم و فارسی هم عرض میکنم که اگر دولت میخواست انگشت کند میتوانست و عرض کردم چنانچه میخواهند فصولش را با استنباط حضرتعالی (خودتان اهل قضاوت هستید) بقضاوت حضرتعالی واگذار میکنم حالا چون بيك سوابقی عمل شده است دولت نخواست این کار را بکند و از این جهت بوده است که این قانون جدید را به مجلس تقدیم کرده است و از طرف دیگر چون جنابعالی معتقد باصول هستید بنده میخواستم حضورتان عرض کنم که در هیچ جای دنیا تلفونگرام وجود ندارد اگر جنابعالی در اروپا تشریف نبرده اید سؤال بفرمائید جنابعالی وقتی تشریف ببرید در اداره تلفن باید با زبان حرف بزنید حرف را بگوئید و جواب طرف را بشنوند چون اینطور است و يك اصولی است در اینجا بنده معتقد نیستم که حضرتعالی این مسئله را جلو بکشید که از برای ضرر زدن به تلگراف است خیر از برای حفظ اصول است که تلفن گرام در هیچ جا وجود خارجی ندارد و نباید داشته باشد برای اینکه در تلگراف با دستگاههای جدید دست مخایره میکنند در تلفن دهن عوض دست بکار می رود البته تصدیق میفرمائید که بین تلفن و تلگراف باید فرقی باشد فرقشان هم این است که تلفن

قانون است تصویب نامه هجوقتی جای قانون را نمیگیرد و برخلاف ماده ۲۷۰ و ۲۸۰ قانون مجازات است موضوع دیگری که که خواستم از روی تحقیق عرض کنم این است که ایجاد تلفن ایجاد پست ایجاد تلگراف عبدالحمید خان دیبا - رادیو بله رادیو اینها نه از برای عوائد دولت است يك وقتی بله رادیو اینها نه از برای عوائد دولت است يك وقتی به آقای وزیر عدلیه صحبت میکردیم گفتیم آقا اینجا نظر قضائی است در نظر قضائی نباید عواید را در نظر گرفت مالیات با وزارت مالیه است وزارت مالیه عوائد را در نظر میگیرد وضع مالیات پیشنهاد کردن مالیات با مالیه است وزارت مالیه عوایدی در نظر میگیرد پیشنهاد میکند مجلس هم ملاحظه میکند در بودجه دخل و خرج و رأی میدهد اما شما در هر جا بگوئید، نظرمان عوائد دولت است نظر در پست، تلگراف، تلفن برای رفاهت مردم است نهایت در اینجا منافع با تتبع است نه اینکه منافع بالاصل باشد منافع بالتبع که واقع شد پس اولاً و بالذات که در نظر نیست وسائل تسهیلات و درابط بین مردم نتیجه تمدن است تمدن است که تلفن و تلگراف باید داشته باشد پس شما که يك وزیر جدی هستید باید تعقیب کنید و بکشید از برای توسعه آن بعد از اینکه فلسفه این شد و باید توسعه بدهید چرا باید شما این کار را بکنید که این را برهم بزنید چرا میفرمائید تلفونگرام موقوف شود میفرمائید که ضرر میزند به تلگراف این نظر برخلاف نظر بنده است بنظر بنده تلگراف برای منافع نیست پست از برای منافع نیست بلکه از برای رفاه حال عمومی است در این موارد تسهیلات را باید ما مقدم بر منافع بدانیم نظر باید نظر تسهیلاتی باشد حالا نظر عوایدی باشد که چون اینجا جلوی تلگراف را میگیرد بنده مخالفم و یکی دیگر اینکه یکی از آقایان اظهار کردند که باید ملاحظه کرد که عقاب مطابق جرم باشد اینجا هم همانطور است و کاملاً برخلاف عقیده بنده است می نویسد در صورت تخلف از این تعهد برای هر تلفن گرامی تا کسی که مطابق ناکس پنج مقابل تلگراف باشد با ضافه یکصد تومان جزای نقدی از

باید مکالمه بکند و تلگراف باید مخایره نماید و البته بین مکالمه و مخایره يك فرقی هست

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده میخواستم عرض کنم این فرمایشاتی که آقای آقاسید یعقوب کردند بنده کاملاً موافقم بعلاوه در این جا باید قید شود خوب در شهر هائی که تلگراف هست اگر آمدند و تلفن گرام کردند باید مجازات شوند اما در شهرهائی که دولت سیم تلگراف ندارد جهت ندارد که تلفن گرام نباشد و اینکه آقای وزیر پست و تلگراف فرمودند در هیچ جای دنیا نیست بنده نمیدانم از چه نقطه نظر است چه ضرری دارد این کار برای تسهیل حال مردم است ما نباید در هر امری مقلد باشیم که چون در اروپا نیست اینجا هم نباشد ما هر چیزی وقتی که خوب شد باید تقلید کنیم و البته لااقل باید در اینجا قید شود که در جاهائی که دولت سیم تلگراف ندارد باید تلفن گرام باشد و دست کمپانی بسته نباشد بجهت اینکه این تسهیلاتی است برای مردم حالا بخلافش هم در آخر ماده نوشته است که اگر آمد و خلاف کرد پنج مقابل شرکت تلفن باید جریمه بدهد بعلاوه صد تومان هم بدهد حالا آمد و شرکت تلفن هیچ خبر نداشت یکی از اجزاء تلفنخانه آمد و این کار را کرد آنوقت این جریمه را شرکت تلفن بدهد در اینجا هم باید این حق را داد که وقتی این خبر داده شد از اعضائی که این کار را کرده اند بدهد و این را بنده معتقد نیستم و باید این ملاحظات در این ماده بشود

مخبر - در اینجا هم مثل ماده دو که در ماده دو قرار بود راجع مجازات پیشنهادی داده شود خوبست در اینجا هم حضرتعالی هر نظری داشته باشید پیشنهاد بفرمائید

رئیس - آقای یاسانی

یاسانی - اولاً بنده تصور می کنم که آقای وزیر پست و تلگراف سوء تفاهمی در عرایض بنده کرده اند که بنده عرض کرده ام که

این مواد يك تضییقاتی است برای شرکت تلفن برای اینکه با توضیحات خودشان معلوم شد که قبل از این مواد يك آزادی و حریت های دیگری این شرکت داشته ایشان خیال کردند که بنده عرض کرده ام که نهید و تضییق کرده اند در صورتیکه بنده عرض کردم (تجدید) به حاء حطی نه (نهید) به هاء هوز این عرض بنده بود عرض دیگرم این است که تلفون گرام موقوف شد بسیار خوب آنچهائی که تلگرافخانه نیست چرا ممنوع باشد؟ در يك جائی که سیم تلگراف ندارد علت اینکه ما شرکت را ممنوع کنیم چیست؟ خوب در این قبیل جاها که مزاحمتی نیست بالاخره خوبست دولت هم در این قسمت موافقت کند و این طور جاها را مستثنی کنند بالاخره خود تلفونگرام سندی است و بمشافهات اعتمادی نیست و این يك که کمی است بمردم که در هر جائی که سیم تلگراف نیست این حق را شرکت داشته باشد

رئیس - آقای ارباب

ارباب - عرضی ندارم

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - بنده برای رفع اشتباه آقای وزیر عرض میکنم که هیچ در نظر نبوده است که دولت در تحت يك فشار و تضییقاتی این لایحه را تنظیم کرده باشد ولی این را خودتان تصدیق بفرمائید که دولت نظرش روی این بوده است که بواسطه يك قرار داد هائی تلفن را محدود کند که عایدات تلگراف را زیاد کرده باشد زیرا از وقتی که تلفن و تلفن گرام دایر شده عایدات تلگراف نصف شده علت رغبت به تلفن گرام چه بوده یکی اینکه تلگراف دیر بمقصد میرسد و یکی اینکه قیمتش گران بود و هنوز هم گران است و البته این عایدات پیدا نمیکند هر وسیله که ارزانتر باشد و زود بمقصد برسد مردم باو متوسل میشوند مثل اینکه الان با اینکه پست هوائی و زمینی هر دو هست مردم احتیاجات خودشان را بیشتر به پست هوائی راجع میکنند زیرا ارزانتر است و زود تر هم بمقصد میرسد و البته اگر تلگراف هم ارزانتر باشد

تصدیق بفرمائید که غالب مکاتبات را با تلگراف میفرستند و البته اگر يك توجهی بفرمائید که قیمت تلگراف ارزانتر بشود بدیهی است از حیث سرعت که با تلفن فرقی ندارد وقتی از حیث قیمت هم چندان تفاوتی نداشته باشد سندیت تلگراف هم که البته برای کلیه طبقات بیشتر است و اگر این مراعات را بفرمایند البته مقصودی که دولت در عایدات تلگراف دارد تأمین میشود تصدیق میفرمائید که اداره پست و تلگراف و تلفن ادارات تجارتي دولت است اداراتی است که باید کپانیها و شرکتها بآن عمل کنند نهایت برای اینکه احتیاجات عامه را تأمین کنند و مطمئن باشند این است که دولت اداره میکند در اینجا باید مطابق سایر امور تجارتي جنبه رقابت را باید پیش گرفت یعنی ارزانتر در نظر گرفت و استفاده کرد امیدوارم آقای وزیر پست و تلگراف توجهی در این مسئله بفرمایند و يك مسئله را که مدتها درش مذاکره شده است که قیمت تلگراف زیاد است ارزانتر بفرمایند آنوقت بالطبع نظر دولت تأمین خواهد شد تلفن بجای خودش کار میکند تلگراف بجای خودش

وزیر پست و تلگراف - اولاً همینطور که عرض کردم تلفونگرام اگر سابقاً بوده بر خلاف اصل بوده و عمل خلاف بوده است من بعد هم اگر بشود عمل خلاف است اگر واقعاً اصل صحیح است که باید رعایت اصل را کرد تلگراف با تلفن دو تا است دیگر اینکه فرمودید که تلگراف عایداتش بواسطه تلفن نقصان پیدا کرده و دولت رقابت کند اولاً پست و تلگراف در همه جا حق مخصوص دولت است همانطوری که فرمودید برای تسهیل حال مردم بنده نمیخواهم اینجا بشمارم که چه سهولت هائی در کار شده و البته آقایان تصدیق خواهند فرمود که يك تسهیلات کلی امروز نسبت بسابق از حیث حمل و نقل و از حیث مخابرات شده است (نمایندهکان صحیح است) این راهم بنده تصدیق میکنم که قیمت تلگراف گران است و

قانون

تصویب قرار داد عبور بار سلن و اساسنامه آزادی عبور و اجازه تسلیم نسخ صحه شده آن

به دارالانشاء جامعه ملل

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد عبور بار سلن را که مشتمل بر نه ماده و هم چنین اساسنامه آزادی عبور را که دارای پانزده ماده میباشد و در اول نور ۱۲۹۹ شمسی (۲۱ آوریل ۱۹۲۰) بامضاء رسیده است تصویب و بدولت اجازه میدهد نسخ صحه شده آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه اول مهر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - داد کر

خصوصاً در اینجا چون حالا موقع نیست چیزی عرض نمیکنم و امیدوارم قریباً که بودجه سال آتی بمجلس خواهد آمد در آن موقع مذاکره بفرمائید و بنده هم کاملاً باحضر تعالی موافقت میکنم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد ها قرائت میشود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم در ماده پنج در سطر آخر با اضافه الخ حذف شود

پیشنهاد آقای ملک مدنی

تبصه ذیل را بماده پنج پیشنهاد مینماید

نقاطی که سیم تلگراف در آنجا کشیده نشده است از

این ماده مستثنی میباشد

۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه |

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است

دشتی - بنده مخالفم. عرض میکنم یکی دو ماده

بیشتر نمانده است و این دو ماده هم چندان مهم نیست بنده

پیشنهاد میکنم که این دو ماده هم تصویب شود بعد جلسه را

ختم کنیم

رئیس - موافقین باختم جلسه قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد قبل از اینکه دستور جلسه آتی

را معین کنیم دو تمنا دارم که لازم است بعرض آقایان

برسانم اولاً مطلقاً خواهش میکنم که آقایان که حق دارند

بعنوان مخبری صحبت بفرمایند باید بطوری رغبت خودشان را به

بنده بفرمایند برای اینکه بنده می نامم کسی را و کسی دیگر حرف

میزند و این بر خلاف نظامات است. و دوم این است

که قسمتی از آقایان اجازه مرخصی در خلال جلسه

میخواهند و قبل از اینکه معلوم شود اجازه داده شده

است میروند و بنده دچار قلع عده میشوم این دو مسئله

را آقایان رعایت بفرمایند. **جلسه آینده روز پنجشنبه**

دستور بقیه لایحه امروز و لایحه اطلاق تجارت

مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر